

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/26/2023
Identifikačné číslo spisu:	1518207273
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Brišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1518207273.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ R. F., narodeného XX. L. XXXX, F., N.F. č. XX, 2/ W. F., narodenej XX. L. XXXX, F., N.W. č. XX, zastúpených spoločnosťou ADAUS, s. r. o. Bratislava - mestská časť Ružinov, Miletičova 5B, IČO: 36 731 544, proti žalovaným 1/ K. H.Š. N., narodenému X. H. XXXX, F., V. č. XX, 2/ K. A. N.Á.R., narodenej XX. I. XXXX, F., V. č. XX, o určenie vlastníckeho práva a o vypratanie nehnuteľností, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B5-39C/54/2018, pôvodne Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 39C/54/2018, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. júla 2022 sp. zn. 15Co/78/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. júna 2019 sp. zn. 39C/54/2018 výrokom I. určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú v spoluvlastníckom podiele 1/1 k celku bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností (bližšie špecifikovaných v žalobe); výrokom II. uložil žalovaným 1/ a 2/ (ďalej tiež „žalovaní“) povinnosť vypratať vyššie uvedené nehnuteľnosti; výrokom III. priznal žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 27. júla 2022 sp. zn. 15Co/78/2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I., II. ako vecne správne potvrdil a vo výroku III. o trovách konania zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobcom 1/, 2/ priznal spoločne a nerozdielne voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalovaných 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobcom 1/ a 2/ priznal spoločne a nerozdielne voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalovaných 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala v mene žalovaných 1/, 2/ dovolanie advokátka Mgr. Mária

Kodajová, vykonávajúca advokáciu prostredníctvom spoločnosti ALFA LEGAL, s. r. o., Šustekova 14, Bratislava, určená na základe Rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelária Bratislava z 11. januára 2023 č.s. KaBa/2186/2023, o predbežnom poskytnutí právnej pomoci, na zastupovanie žalovaného 1/ a Rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelária Bratislava z 2. januára 2023 č.s. KaBa/202/2023, o predbežnom poskytnutí právnej pomoci, na zastupovanie žalovanej 2/, v právnej veci podania dovolania voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/78/2020. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov) a § 421 CSP. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) skúmal najskôr, či dovolanie podala oprávnená osoba a dospel k záveru, že advokátka Mgr. Mária Kodajová nebola na tento úkon oprávnená, v dôsledku čoho je potrebné dovolanie odmietnuť, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (iba) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 419 až § 423 CSP), či bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP) a či spĺňa zákonom vyžadované náležitosti, vrátane osobitnej podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP).

7. Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie (§ 424 až § 426 CSP). Skúmanie subjektívnej stránky prípustnosti dovolania (osobný aspekt) predchádza skúmaniu objektívnej stránky prípustnosti dovolania (vecný aspekt dovolania). Pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z objektívneho hľadiska (vrátane naplnenia dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP) a dovolanie ako podané neoprávnenou osobou bez ďalšieho odmietne (porov. sp. zn. 9Cdo/182/2022).

8. V preskúmvanej veci dovolací súd zistil, že dovolanie bolo advokátkou Mgr. Máriou Kodajovou spísané a podané v mene žalovaných 1/ a 2/. Z obsahu spisu však vyplynulo, že dovolanie táto advokátka spísala a podala bez udelenia plnomocnenia žalovanými.

9. V súdnom spise sa nachádza viacero podaní doručených žalovanými 1/ a 2/, v ktorých tvrdia a vyhlasujú, že o podanom dovolaní nemali vedomosť, advokátka nekonala na ich pokyn, ako ani s ich súhlasom (napr. vyhlásenie žalovaného 1/ s notársky overeným podpisom, že dovolanie považuje za nepodané, doručené najvyššiemu súdu 7. decembra 2023, podanie žalovaného 1/ zo dňa 16. novembra 2023, doručené najvyššiemu súdu 20. novembra 2023, podania žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 13. decembra 2023, doručené najvyššiemu súdu 14., 15. a 19. decembra 2023). Po oboznámení sa s obsahom dovolania, na základe žiadosti žalovaných adresovanej advokátke, ktorá ich dodatočne o podpísanie plnomocnenstva požiadala, žalovaní 1/ a 2/ odmietli plnomocnenstvo podpísať a oznámili dovolaciemu súdu jednoznačný nesúhlas s dovolaním podaným advokátkou (podanie žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 13. apríla 2023, doručené najvyššiemu súdu 19. apríla 2023).

10. Súd prvej inštancie vyzval advokátku (č. l. 590), ktorá dovolanie v mene žalovaných spísala a

podala, aby súdu predložila splnomocnenie udelené žalovanými 1/ a 2/ na spísanie dovolania a na ich zastupovanie v dovolacom konaní (§ 12 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z., predpokladá uzavretie dohody o poskytovaní právnej pomoci s určeným advokátom a udelenie plnomocenstva na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci určenému advokátovi, a to osobou, ktorej bol rozhodnutím centra právnej pomoci priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci).

11. Advokátka na výzvu súdu prvej inštancie splnomocnenie nepredložila, s odôvodnením, že ho nemá ako zabezpečiť a ani ho nepotrebuje.

12. Dovolací súd dospel k záveru, že bez splnomocnenia nie je možné prijať záver o skutočnej vôli žalovaných dať sa zastúpiť advokátkou na spísanie a podanie dovolania, ako aj na zastupovanie v dovolacom konaní.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie spísané a podané v mene žalovaných advokátkou je potrebné posúdiť ako dovolanie podané neoprávnenou osobou (advokátka v konaní nevystupovala ako strana sporu a nebola ani zástupkyňou žalovaných, teda osobou nimi splnomocnenou), keďže nebola oprávnenou na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku. V dovolacom konaní je nevyhnutné preukázať, že požiadavka povinného právneho zastúpenia bola splnená. Advokát predložením splnomocnenia preukazuje prejav vôle dovolateľa, z ktorého vyplýva, že je oprávnený zastupovať dovolateľa v dovolacom konaní.

14. Dovolací súd podľa § 447 písm. b) CSP dovolanie odmietol, ako podané neoprávnenou osobou, bez skúmania objektívnej prípustnosti či dôvodnosti podaného dovolania. Vhodné je poznamenať, že v napadnutom rozsudku boli strany sporu riadne poučené o lehote a spôsobe podania dovolania, vrátane povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní a spísania dovolania advokátom.

15. Nad rámec uvedeného dovolací súd uvádza, že podmienka pripojenia zmeškaného procesného úkonu je predpokladom toho, aby rozhodovanie o odpustení lehoty malo vôbec zmysel. Ide totiž o dosiahnutie vecného prejednania úkonu, ktorý strana sporu uskutočnila, ale oneskorene, nie o začatie plynutia novej lehoty na uskutočnenie úkonu (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 435 s.). Žalovaní 1/ a 2/ procesný úkon podania dovolania nezrealizovali, a to ani prostredníctvom ďalšieho advokáta JUDr. Michala Vlkolinského, ktorý bol žalovaným určený na základe Rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica zo dňa 14. februára 2024 č.s. KaBB-/5984/2024-17582/2024 o predbežnom poskytnutí právnej pomoci, na zastupovanie žalovaného 1/ a Rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica zo dňa 31. januára 2024 č.s. KaBB-/4564/2024-11643/2024 o predbežnom poskytnutí právnej pomoci, na zastupovanie žalovanej 2/, vo veci spísaného a podaného dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/78/2020 (žalovaná 2/ následne uzavrela s určeným advokátom zmluvu o poskytovaní právnych služieb a udelila určenému advokátovi splnomocnenie na podanie dovolania proti tomuto rozsudku, ktoré po oboznámení sa s vypracovanou správou advokátom, vypovedala dňa 22. februára 2024). Nebol preto dôvod zaoberať sa podaním žalovaných o poskytnutie novej lehoty na podanie dovolania (ktoré by inak mohlo predstavovať žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.